

## F I Ș A

raportului de activitate în anul **2025** pentru membrii titulari,  
membrii corespondenți și membri desemnați ai Secțiilor de Științe ale AȘM  
**data limita de prezentare a Fișelor de raportare în Secțiile de Științe – 30 ianuarie 2026**

### I. Titlul, numele și prenumele, Secția de Științe a AȘM

Dr. Cosmescu Alexandru, Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte

### II. Activitate științifică

Conducător/executor conform tipurilor de proiecte (Anexa 1) / Activitate individuală

Anexa 1.

#### 1. Proiect științific – subprograme, bilaterale, multilaterale, ITT, alte proiecte de cercetare, activitate individuală etc. (etapa anului 2025)

| Nr./o | Cifrul proiectului                   | Denumirea proiectului                                                                                                                                                                                        | Director/ executor |
|-------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1     | 010301                               | <i>Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică</i> | executor           |
| 2     | PN-IV-P8-8.3-ROMD-2023-0318. PHILORD | <i>Strategii de convergență epistemică și metodologică în cercetarea filologică din România și Republica Moldova (Epistemic and Methodological Convergence Strategies in Philological Research)</i>          | executor           |

### III. Activitatea în anul 2025 (date statistice)

|                                                                                                   |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Articole în culegeri internaționale                                                               | 1 |
| Articole în materiale ale conferințelor internaționale                                            | 1 |
| Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională                 | 2 |
| Participare cu raport la foruri științifice internaționale: în străinătate / în Republica Moldova | 6 |
| Participare cu raport la foruri științifice naționale                                             | 2 |
| Emisiuni radio/TV de popularizare a științei                                                      | 1 |

### IV. Rezultate științifice obținute în anul 2025 (100-200 de cuvinte)

Pe parcursul anului 2025, am continuat dezvoltarea unei abordări metodologice pe care o numesc provizoriu „pragmatică fenomenologică”. Am început înregistrarea unui corpus de descrieri orale spontane, iar primele analize ale transcripturilor sugerează un cu totul alt model al descrierii decât cel clasic: structurantă pentru descriere nu este neapărat ideea enumerării unor trăsături ale obiectului, ci, în cazurile analizate, o serie de focalizări și defocalizări ale atenției în funcție de

relevanța percepută, eventual, a unei singure trăsături a obiectului descris, cea considerată esențială. Totodată, am analizat statutul poeziei-mărturie, în special în contextul celui de-al Doilea Război Mondial, clarificând diferitele poziții discursive asumate de subiectul poetic: participant afectat direct, martor, voce-substituit a celor lipsiți de voce.

## V. Activitate didactică, în 2025

|                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| Numărul cursurilor elaborate/ținute | 2 |
|-------------------------------------|---|

## VI. Activitate managerială

În calitate de responsabil al sectorului de gramatică și membru al consiliului științific al IFR „B.P. Hasdeu”, am gestionat, supervizat și raportat activitatea de cercetare a membrilor sectorului.

## VII. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute (Premii, medalii, titluri etc.).

COSMESCU, Alexandru. Diploma de onoare a Academiei de Științe a Moldovei. Ziua Națională a Științei pentru Pace și Dezvoltare, 10 noiembrie 2025  
COSMESCU, Alexandru. Testimoniu al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova. Festivitatea de încheiere a ediției a 8-a, 2025, a Programului Național Lectura Central, 11 noiembrie 2025

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

| nr | Numele, prenumele   | Revista                    | Calitatea (membru, redactor, referent)     |
|----|---------------------|----------------------------|--------------------------------------------|
| 1. | Cosmescu, Alexandru | Philologia                 | referent                                   |
| 2. | Cosmescu Alexandru  | Limbă. Literatură. Folclor | membru al colegiului de redacție, referent |
| 3. | Cosmescu Alexandru  | Cohorta                    | membru al colegiului de redacție           |

## VIII. Participări la foruri științifice:

Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

| N<br>r | Numele, prenumele, titlul științific al participantului | Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara                                                                                                                                            | Perioada desfășurării evenimentului | Titlul comunicării                                                                      |
|--------|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.     | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie                   | Smart diaspora 2025 / Ministerul Educației și Cercetării, Academia Română, UEFISCDI, UBB, Cluj-Napoca, UMF Cluj-Napoca, Academia Națională de Muzică Gheorghe Dima Cluj Napoca, UAD Cluj-Napoca / România | 4-7 noiembrie 2025                  | A învăța să ascuți: limbaj, mișcare și deschideri decoloniale în Moldova post-sovietică |
| 2.     | Cosmescu, Alexandru,                                    | Sesiunea de comunicări                                                                                                                                                                                    | 24 iulie 2025                       | A scrie altfel:                                                                         |

|   |                                       |                                                                                                                                   |                     |                                                                                              |
|---|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|   | dr. în filologie                      | științifice Armata Română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial / Arhivele Militare Române / România                    |                     | mărturia poetică în România celui de-al Doilea Război Mondial                                |
| 3 | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie | Simpozionul internațional „Limba, cultură și identitate românească” / Institutul de Filologie Română "Alexandru Philippide", Iași | 8-10 octombrie 2025 | <i>Atlasul lingvistic moldovenesc</i> – aspecte ale transliterării hărților în grafie latină |

#### Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

| N<br>r | Numele, prenumele, titlul științific al participantului    | Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara                                                                                                                             | Perioada desfășurării evenimentului) | Titlul comunicării                                                                  |
|--------|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.     | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie                      | Conferința Științifică Internațională „Filologia Modernă: realizări și perspective în context european”, ed. a XIX-a, Chișinău / Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” / R. Moldova | 2-3 octombrie 2025                   | Descrierea ca act de vorbire: repere pentru o analiză pragmatică a descrierii orale |
| 2.     | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie, Sîmboteanu, Tatiana | Conferința Științifică Internațională „Filologia Modernă: realizări și perspective în context european”, ed. a XIX-a, Chișinău / Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” / R. Moldova | 2-3 octombrie 2025                   | Pragmatica întrebării în <i>Atlasul lingvistic moldovenesc</i>                      |
| 3.     | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie                      | Conferința Societății Române de Fenomenologie „Fenomenologie și praxis” / Societatea Română de Fenomenologie / R. Moldova                                                                  | 26-27 septembrie 2025                | „Schite de peisaje”: descrierea ca praxis filosofic                                 |

#### Manifestări științifice naționale

| N<br>r | Numele, prenumele, titlul științific al participantului | Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara         | Perioada desfășurării evenimentului | Titlul comunicării                                 |
|--------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------|
| 1.     | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie                   | Sesiunea științifică „Filosofia și perspectiva umană” consacrată Zilei | 20 noiembrie 2025                   | <i>Presupoziții ale descrierii fenomenologice.</i> |

|    |                                       |                                                                                                                                            |             |                                                                     |
|----|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------|
|    |                                       | Mondiale a Filosofiei / ICJPS al USM                                                                                                       |             |                                                                     |
| 2. | Cosmescu, Alexandru, dr. în filologie | Conferința Națională „Lecturi în memoria acad. Silviu Berejan”, ediția a VII-a / Institutul de Filologie Română „B.P. Hasdeu” / R. Moldova | 22 mai 2025 | <i>Perspective wittgensteiniene asupra conceptului de gramatică</i> |

#### IX. Promovarea rezultatelor obținute și a activității membrilor secției în mass-media

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces)

| Nr | Nume, prenume       | Emisiunea              | Subiectul abordat                            |
|----|---------------------|------------------------|----------------------------------------------|
| 1. | Cosmescu, Alexandru | Proiect (TV Moldova 2) | Abordări fenomenologice în arta contemporană |

#### X. Activitatea membrilor AȘM în domeniul artei, culturii (cu indicarea link-urilor de acces, după caz)

| Numele, prenumele   | Realizare, data, lucrarea                                                                                                                 | Implementarea                                                                                                                                      |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Cosmescu, Alexandru | 16 noiembrie 2025, Performance-ul <i>Lumina din umbră</i> bazat pe poezii de M. Eminescu, în colaborare cu compania de dans <i>Voices</i> | Selectarea poeziilor relevante, discutarea lor cu dansatorii, participarea la elaborarea coregrafiei, lectura poeziilor în timpul performance-ului |

#### XI. Lista lucrărilor publicate în anul de referință (conform Anexei 2)

##### 5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

###### 5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

COSMESCU, Alexandru. A scrie altfel: mărturia poetică în România celui de-al Doilea Război Mondial. în L. Corciu, M.M. Olteanu, I.S. Boțoghină, D. Anghel, *Armata română pe fronturile celui de-al Doilea Război Mondial (1941-1945). 80 de ani de la încheierea ostilităților*, Centrul tehnic-editorial al armatei, București, 2025, pp. 720-730, ISBN 978-606-524-372-9

##### 6. Articole în lucrările conferințelor științifice

###### 6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova

COSMESCU, Alexandru. Descrierea ca act de vorbire: repere pentru o analiză pragmatică a descrierii orale. In: *Filologia modernă: realizări și perspective în context european: Constantin Stere: 160 de ani de la naștere*, Ed. 19, 2-3 octombrie 2025, Chișinău. Chișinău: Editura USM, 2025, Ediția 19, pp. 296-311. ISBN 978-9975-62-927-0.

[https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag\\_file/2025.11.24-Filologie-moderna\\_compres-296-311.pdf](https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/2025.11.24-Filologie-moderna_compres-296-311.pdf)

###### 6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

COSMESCU, Alexandru. Textul filosofic ca interfață transformativă. In: *Filosofia și perspectiva umană:: materialele Conferinței Științifice consacrată Zilei Mondiale a Filosofiei*, Ed. Ediția a 21-a, 21 noiembrie 2024, Chișinău. Chișinău: Artpoligraf SRL, 2025, Ediția a 21-a, pp. 36-49. ISBN 978-9975-62-878-5. [https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag\\_file/36-49\\_6.pdf](https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/36-49_6.pdf)

COSMESCU, Alexandru. Perspective wittgensteiniene asupra conceptului de gramatică. In: *Lecturi în memoriam acad. Silviu Berejan*, Ed. 7, 22 mai 2025, Chișinău. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2025, Ediția 7, pp. 52-60. ISBN 978-9975-62-886-0. [https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag\\_file/52-60\\_25.pdf](https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/52-60_25.pdf)

Monografii în ediții internaționale recunoscute (Springer etc.)

Monografii în alte ediții din străinătate

Articole în reviste cu factor de impact cu indicarea IF

Articole în alte reviste editate în străinătate

Monografii editate în țară

Capitole în monografii internaționale

Capitole în monografii naționale

Articole în reviste naționale, categoria A+

Articole în reviste naționale, categoria A

Articole în reviste naționale, categoria B+

Articole în reviste naționale, categoria B

Articole în reviste naționale, categoria C

Articole în alte reviste naționale

Articole în culegeri internaționale

Articole în culegeri naționale

Articole în materiale ale conferințelor internaționale

Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională

Recenzii, prezentări de carte, prefețe etc.

**Data completării fișei: 2 februarie 2026**

**Semnătura:**

